

MARBÄCK

VÅR HEMBYGD

2012

Marbäcks bygdeblad

Årgång 3

Hembygdsföreningen har det gångna året minskat medlemsantalet något och vi är nu 121 medlemmar.

Det är bra men vi hoppas på att bli ännu fler!

Stöd föreningen och vår målsättning att bevara hembygdens kultur, samt ha en "levande Hembygdsgård"!

Som medlem, hör gärna av Dig och kom med förslag på aktiviteter som vi kan genomföra tillsammans.

Sätt in medlemsavgiften 75 kr/medlem på föreningens bankgirokonto 225-9109

Vill Du hyra Hembygdsgården till någon aktivitet, hör med vår **vaktmästare:**

Rolf Henriksson 0380/42035

Redaktionskommitté:

*Bengt Nilsson, Christer Källner, Lars Källner,
samt Johan & Veronica Örfelth.*

Omslagsbild:

Johan Örfelth

Loftboden på Hembygdsgården

Vår kära hembygdsgård

Vår kära gamla hembygdsgård
Av fäderna oss skänkts i vår vård
Till den vi knyter starka band
Där så mången arbetsför hand
har målat, skruvat och spikat
Och en del mest väntat på elvafikat

Skönt på Smäländska höglandet belägen
Lätt att finna från stora- och lilla vägen
Byggnader med olika funktion och form
Utsikten därifrån är helt enorm
Marbäck sin prägel över oss öser
Man förstår att här fötts många fagra töser

I ljuv och lumvig försommargrönka
Vad mer kan man hoppas och önska
Det levdes under förhållande så enkla
Idag värmepumpen för oss förenkla
Från gammal knapphet till nutida överflöd
I gemenskapen finner vi alltjämt stöd

Idag är det diskmaskin som gäller
Är den trasig högljutt då vi gnäller
Kaffebryggaren fixar kaffet lätt
Serveras svart och rätt så hett
Men ej som på vedspisens tid
När björkeveden låg bredvid

Flera längtar vi den ljuva lukten
Och även heta ångan och fukten
Men mången sitt kaffe vill dricka
Gör tungorna rappa och kvicka
En del vill hellre ha te eller saft
Dessa nog förr sömnsvårigheter haft

Samvaron lossar på tungans band
Någon berättar en historia ibland
Minnen från gamla tider som flytt
Dessa som mycket för oss har betytt
Minns barndomens ljuva härliga år
Som hos oss satt sina djupa spår

Helgun 11.12.07

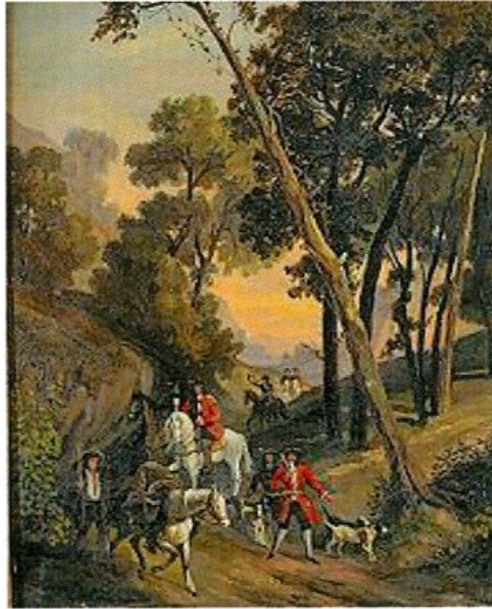
Några anekdoter som berättats

Den långgrunda badplatsen vid "Våmmagatan" vid Vrangsjöns södra ände var förr ett uppskattat utflyktsmål för boende i trakten. En varm sommardag, före 1900-talets mitt, hade ett stort sällskap med solbadande i varierande åldrar sökt sig till badplatsen. Augusta från Björkäng (tidigare Sadelmakarhemmet) fanns bland de församlade. Hon höll sig dock tillsvi- dare på landbacken eftersom hon inte hade någon baddräkt. Judit Källner som tyckte det var skönt och svalkande i det våta elementet undrade om inte Augusta också skulle bada, och erbjöd henne att få låna sin make Carls baddräkt. Augusta svarade "Det behövs inte. Jag håller för!"

Det har dessutom berättats om en kärlekskrank yngre man som för många år sedan avlade visit i Marbäcks Södergård. På gården bodde en alldeles sär- skild flicka som var föremål för mannens intresse, och intresset var tydligen ömsesidigt. Kvällen i Södergården var trevlig och timman blev sen. Dessu- tom hade väderleken hunnit bli synnerligen blöt och otrevlig. Föräldrarna på gården såg inte med oblida ögon på den unge mannens närvaro, och med tanke på det dåliga vädret och att han hade en lång väg hem, blev han erbjuden att stanna över natt. Efter en stund märkte man att "friaren" un- derligt nog var försvunnen, och det var ingen som visste var han hade tagit vägen. Efter en lång stund dök han plötsligen upp igen. Han hade nämligen cyklat hem efter pyjamasen!

Jaktsällskap (1853), målad av Karl XV (Foto: Wikipedia)

Sven Peter Kleber var född 1822 i Asby. Han var f.d. husar och bodde senare i Stibbarp och Lilla Stallarp i Marbäck. Klädd i sin militära utstyrsel var han en gång behjälplig vid ett hästombyte när självaste Karl XV färdades genom socknen. Kungen fick ögonen på den uniformerade Kleber och bjöd honom på en cigarr. Till hans förvåning stoppade Kleber cigarren i fickan, varpå kungen utbrast "Ska du stoppa ned den?" Kleber replikerade "Gud bevara hans Kongliga Majestät, men den vill jag ha till ett minne av hans Kongliga Majestät." Efter det svaret fick Kleber en cigarr till.

Vid en fältövning som Kleber deltog i fick han en gång i uppgift att skriva rapport. Vi får anta att dylika uppgifter inte hörde till Klebers mest förtjänstfulla göromål, men han plitade i alla fall ner några rader på ett papper som han överlämnade till löjtnanten. Löjtnanten försökte förgäves läsa hans skrift, och lämnade till slut tillbaka papperslappen till Kleber "Detta får - banne mig - Kleber läsa själv" Då svarade Kleber "Ja kan inte di som ä' larda läsa't så ska väl ingen begära att ja' ska görat" (Det som berättats om Kleber är i huvudsak hämtat ur Linus Johanssons Gamla papper berättar.)

Författare: Christer Källner

Dop

Hammarslag
Ässjans ivriga andetag

Röd och varm
Tar sakta form

Gula fingernaglar
Svettig barm
Blank hals

Förvandling
Intuitionens handlag

Den nyföddes dop
fräser och ångar
En fullbordad fjäril
bland hästskor och spik

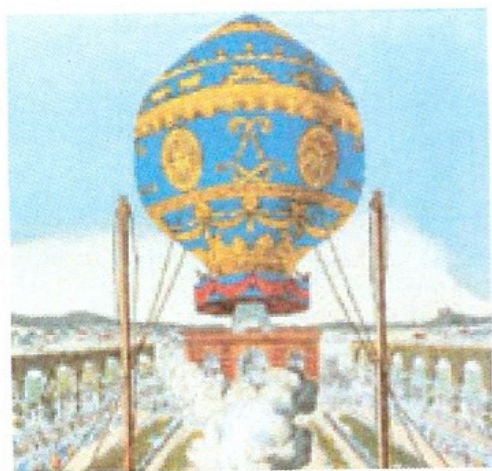
Igenom

landar
i löven på gräset

blåsten
rycker svagt i byxbenen
med blicken
mot en grå natt
silas ett svalt regn
över ansiktet

tömmer just all

överflödigt smärta

Luftballong

I min luftballong
stiger jag ikapp
med den sjunkande solen

I hennes ljusa värme
mjuknar dragen
i mitt ansikte

Allting annat
Syns mig så
smått härifrån
Syns knappast alls

Atlantis

Springaren var en sjöhäst
med schabrak av tång
Musslor gungade i manen

Ritten skar genom strömmar
For vilse i kartan men
Följde de klara spåren
Från djupet av mistlurens
Klangbotten

Fann mitt
Atlantis
Min sjunkna
Borg

Tinnar och torn med resning
Kolonner klädda i murgröna
Forum täckt av sjögräs

Återintas med hornstötar
Bränningar mot muren
Vindbryggan fälls

Dikter av Christer Källner

Herrestad, övre Kvarndammen.

Dammarna vid Herrestad

...och lite historia om hur de användes

Första dammen

Vid den första dammen, belägen vid godsmagasinet i fyra våningar, låg trösklogen, kraftstationen, kvarnen och sågbyggnaden.

Före 1927 drevs tröskloge, kvarn och såg av två vattenhjul. Dessa var placerade vid sidan av logens mitt, med en "vattenjuta" i dammens vattenhöjd, fram till vattenhjulet. På logens mitt fanns ett tröskverk i flera våningar. En körbana av mycket kraftig dimension var byggd cirka sju meter över golvytan. Den första som byggdes gick in vid logens östra gavel och vidare i logens mitt, ut över vattenfallet och landade så på ängen på södra sidan. Detta byggdes sedan om så att körbanan gick runt inne på logen med både in- och utkörning vid östra gaveln. Logen var hela femtio meter lång och fjorton meter bred, således en mycket stor byggnad. Från körbanan kastades kärvarna ned i bingen till den som "laade", det vill säga att kärvarna lades i varv efter varv.

Övre kvarnen, sågen

Efter tröskningen kördes de fyllda säckarna med säd till magasinet och sen bars de upp till de olika våningarna, det kunde vara till fjärde våningen. Då gick det verkligen åt starka ryggar och det tävlades om vem som kunde bära den tyngsta säcken som kunde väga upp till 110 kilo!

Kraftstationen, som redan före 1927 hade en turbin, försåg gården med lyse och kraft till mejeriet liksom till mjölkkningsmaskinerna i ladugården.

Mitt emot logen låg kvarn- och sågbyggnader. Kvarnen låg närmast bäcken och betjänade gårdens behov. Den var försedd med kvarnsten, sikt för brödsäd, kvarn för korngryn samt en havrekläm. I kvarnhuset fanns också snickarverkstad med eldstad samt bandsåg och svarv.

Sågen var sammanbyggd med kvarnen. Förutom att här sågades timmer fanns också spånhyvel, stickhyvel samt kapsåg till stickhyveln. Dessa maskiner betjänade även bygden omkring.

Under åren 1926-1927 byggdes kraftstationen om och då satte man in en större turbin för drift av tröskloge, kvarn och såg med mera, vilket var en stor investering.

Men så småningom kom skördetröskan in i bilden, då behövdes inte trösklogen längre, även kvarn och såg fick skatta åt förgängelsen. Under åren 1965-1968 revs byggnaderna.

Mejeriet

De sista åren använde Skogsägarna sågen och man bearbetade bland annat mycket ekstock. Nu finns bara grundstenarna kvar av såg, kvarn och loge.

Andra dammen

Mejeridammen

Mejeriet var ett gårdsmejeri, men betjänade också ett tiotal gårdar runt omkring Herrestad. Det drevs med en turbin från dammen och här fanns ångpanna, separator, smörkärna, ostkar och press.

Mejeriet byggdes i början av 1920-talet och drevs då av en elmotor från gårdsnätet. Redan på 1800-talet hade det funnits ett mejeri, grundstenarna är kvarlämnade. Strax söder därom låg svinhuset dit vasslen från mejeriet transporterades genom en rörledning. Det var ganska vanligt att mejerier hade svinhus i närheten av praktiska skäl. Mejeriet lades ned 1931 och mjölken kördes sedan till Aneby, men byggnaden finns ännu kvar.

Tredje dammen

Kvarndammen

Kvarnen är unik i sitt slag. Byggnaden finns kvar och i stort sett allt är bevarat ända sedan den var i drift. Det var en så kallad tullkvarn där man fick tulla en viss kvantitet säd vilket måtten i påfyllningstratten visar.

Kvarnen

Den tullade säden användes av mjölnaren till hushållet och kreaturen. Byggnaden är i tre våningar av vilka den översta är påbyggd senare. Längst ner var själva maskinrummet med två vattenhjul. På den andra våningen, där spannmålen togs in, var de tre kvarnstenarna placerade.

När kvarnstenarna skulle lyftas, till exempel när de skulle hackas, finns en speciell lyftanordning. Tredje våningen innehåller två siktar av gammalt datum, vilka användes vid brödsädsalning.

Det finns en kvarnbok från 1921 bevarad och där kan man se att det kostade en krona och sjuttio öre att mala etthundra kilo säd.

Den siste mjölnaren här var Axel Gustavsson gift med smeden Simon Eckerbergs syster Sigrid. Axel drev kvarnrörelsen fram till 40-talet och var också kyrkvaktmästare i flera år. Det berättas om att han hade ett par kor och på sommaren när korna betade på ängen nedanför kvarnen, hade Axel ordnat med konstbevattning, så korna hade alltid grönt och fint bete på detta sätt.

Kvarnkammaren användes flitigt och när bönderna kom med säd stannade de kvar i väntan på att mjölet blev malt. I den uppvärmda lokalen

berättades det senaste som hänt i bygden. På hösten maldes säd till sent på natten och då hände det att pigan kom med kaffe till mjölnaredrängen och då var det bra med en varm kvarnkammare. Bönderna kom vanligtvis med häst och vagn, men Sven Nordström i Ingelsbo har berättat att han som pojke fick köra till kvarnen – med en ko som dragare. En bonde ville mala själv när mjölnaren var sjuk. Det blev inte bra. Han öppnade dammluckan. Vattenhjulet började gå men kvarnstenarna var inte särade, de låg an mot varandra. Det gjorde att alla tråkuggarna i det stora kvarnhjulet bröts sönder vilket innebar en omfattande reparation.

Den kalla krigsvintern 1941 frös allt till is. Det var för kallt för att mala och kvarnen togs ur bruk. Smålands Kraft, som byggt ut Stalpets kraftstation, började leverera elström. Och bönderna på gårdarna skaffade egna gröpkvarnar med elmotorer.

Fjärde dammen

Smeddammen

Det här är den sista i raden av dammar med en smedja i omedelbar anslutning. Den hade hammare och fläkt till ässjan som drevs från en turbin nedanför dammen. Nämnde Simon Eckerberg var den siste smeden som drev den och många var rädda för honom. Han var ilsken av sig, ville alltid stå högt så han hade människorna nedanför sig. Det sägs att han var olyckligt kär.

Vallonättlingen Eckerberg blev i mitten av 1920-talet sjuk och gick bort 1942. I och med detta så slutade hammarslagen i smedjan. Nu finns endast grundstenarna kvar. Smedjan var under många år en stor tillgång för både Herrestad och bygden däromkring.

Kvarnstugan 2012

Hjälpdammen

Det fanns ytterligare en damm uppe i skogen, före den vi kallar Första dammen, som kallades hjälpdammen. Den användes som vattenmagasin och dammluckorna öppnades sedan när allt skulle igång.

Det rinnande vattnet i bäcken kunde användas till mycket förutom det som här nämnts. Många åkte till kvarndammen och klappade sin byk. Ofta var det kö och man fick teckna sig i turordning hos mjölnaren. Särskilt upptaget var det höst och vår.

*Författare: Lars Källner, Foton: Johan Örfelth.
Fotnot: Lars och Inger Källner arrenderade Herrestad 1968–1998*

Öringe, Marbäck år 1908: På bilden finns Ruth Ahlstrand, (tredje från vänster), tillsammans med sin make Gustaf (till höger om henne) och sonen Georg (till höger om sin far). På bilden finns också kinesiska missionärer, samt nyfikna/intresserade Marbäckabor. (Foto: Öringe privat)

Kinesisk delegation på besök i Öringe

Det ledde till stor uppmärksamhet i Marbäck då Öringe 1908 fick besök från Kina av kinesiska missionärer.

De hade kommit i sällskap med Ruth Ahlstrand, som ville återse sitt gamla barndomshem. Ruth flyttade vid 20 års ålder (1898) till Kina och gifte sig med resepredikanten Gustaf Ahlstrand. Ruth var född von Malmborg och växte upp på Öringe. Parets son Georg, råkade ut för en tragisk död, (1911) tre år efter att denna bild tagits. Hans skola, en internatskola för missionärsbarn i staden Sian, plundrades och brändes under en förödande revolution. Föreståndaren, läraren och sex barn, däribland Georg dödades. Paret fick även en dotter (två år efter Georgs födelse), men hon dog redan vid fyra månaders ålder.

Ruth Ahlstrand flyttade åter till Sverige 1945. Maken dog på vägen hem, men Ruth levde till 1962 och begravdes på Marbäckskyrkogård iförd sin kinesiska dräkt.

Av Johan & Veronica Örfelth.

Källor: Jönköpings läns folkrörelsearkiv, Svenska alliansmissionen i Jönköping.

Dikter

av Sara Fritzén-Brûn
Mölarp, Säbydal.

Tidigare boende i Marbäck

I tiden

Simhall ridstall fritidsgård
Barnomsorg och åldringsvård
Bildningschans för arbetslös
Kultidsdans för hemvävd tös
Cirkelkurs i gamla seder
Pilförsedda vandringsleder
Smart reklam för fritidskläder
passande i alla väder
Hålligång på gatufester
Byar byggs för stugsemester
Data till för statistik
Stressad gris i djurfabrik
Hästar, nu till intet gagn,
Släpas efter bil i vagn
Jakt på jordisk rikedom
Själen ofta glömd och tom
Vård till livets sista stund
Aska strödd i minneslund

Oönskat besök

Tyst stod du
utanför min dörr
Steg över tröskeln
oombedd
Vi hade aldrig
träffats förr
Men du är van
att ej bli sedd
Och fast du
ingen packning bar
du ville stanna
över natten
och ännu
är du hos mej kvar
Helt utan
både mat och vatten
Du bara finns här
helt dikret
Min nya syster
Ensamhet

Fem fina år i Marbäcks skola

När jag som seminarist – numera lärarkandidat – gick den sista terminen i Växjö var frågan alltid; Var skall du söka plats? Mitt svar var enkelt och självklart. Blomstermåla! Själv hade jag aldrig varit på denna plats, men själva namnet andades trivsel och hemkänsla.

När vi – Gudrun och jag – kom till Marbäck bröllopsklädda, togs vi emot kungligt med äreport och kaffefest av grannarna. Kanske detta var Blomstermåla!

Platsen Marbäck hade jag gjort bekantskap med genom bokverket ”Svenska gods och gårdar, och jag jämförde det med min hembygds socken Malmköping. Nog klingade det senare vackrast tyckte jag. Men när vi tittade ut över Ralången från Marbäcks kyrktrappa förstod vi.

DETTA VAR VACKERT! Det fanns det till och med biskopsord på.

Vi flyttade in i folkskollärarens bostad – större än den för småskollärarinnan. Min uppgift var att värma upp den senares! Detta med hjälp av en kökspanna. Jag har funderat så här i efterhand. Hur skötte jag den uppgiften?

I min utbildning fanns grupparbetet som en överlägsen undervisningsmetod. Detta försökte jag tillämpa med växlande framgång. Avslutningslektionen ”examen” firades stort med föräldrar och anhöriga som åhörare. Min första examen hade kristendom som tema. Vi arbetade då med en läroplan som satte kristendomskunskap i högsätet. Grupparbete stod förstas på programmet. I stället för Gennesarets sjö fanns Ralången i centrum!

Trivsammast kanske var kvällen före, då eleverna kom med blomsterfång från ängarna i Spånshult och Herrestad. Skolsalen smyckades och svarta tavlan befriades från räkneuppgifter och dekorerades med somriga texter.

Föräldrakontakt skedde genom möten vid väggkanten, i Hembygdsgården eller på kyrkbacken, en icke föraktlig kontaktyta. Närheten i klassrummet och sammanhållningen i brännbollsspelet spelade en stor roll i inläring-

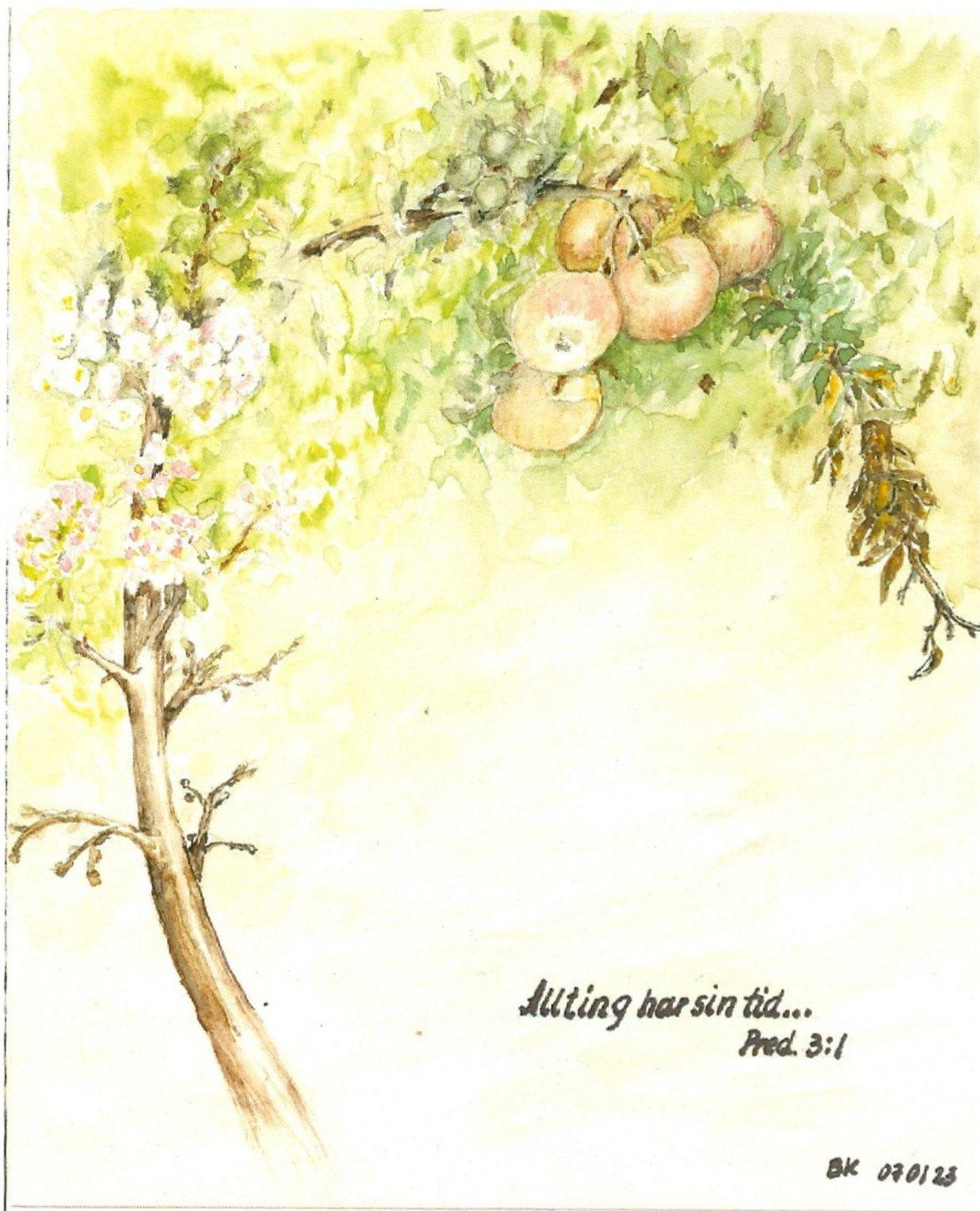
Marbäcks skola läsåret 1964-65 - klass 5-6.

Bakre raden från vänster: Klaes-Göran Lindskog, Sten Fröjd, Karl-Erik Karlsson, Bengt Karlsson, Lars-Gunnar Carlsson, Gösta Svensson, Per-Åke Axelsson, Bengt Johansson. Mellersta raden: Toura Magnusson, Ulla Gustavsson, Monica Källming, Mary Karlsson, Bengt Claesson (lärare), Katarina Ring, Gunnel Alm, Marguerite Abrahamsson. Främre raden: Staffan Karlsson, Anders Källming, Reine Petersson, Göran Furedal, Våge Bengtsson.

sprocessen tror jag. Mina kära elever kanske minns annorlunda!!
Det trivsamma paret Ida Boström och Anna i ålderdomshemmet höll en vakande blick över nykomlingarna. De konstaterade att skolläraren även kunde odla potatis och skörda fin spenat.

Detta några flyktiga minnesbilder från fem fina år i Marbäck. Så slutade en lång tradition av undervisning på denna plats i Marbäcks kyrkskola. Skolan lades ner våren 1967.

Nedtecknare Bengt Claesson

Vila i frid

Med anledning av Birgit Källners bortgång den 21 januari 2012, vill Hembygdsföreningen med en av hennes egna akvareller från 2007: "Allting har sin tid" hedra hennes minne.

- På följande sidor kommer hennes nedtecknade minnen från tiden när Marbäcks ålderdomshem var i bruk.

Ålderdomshemmet som närmaste granne till hembygdsgården

Anna Andersson hette föreståndarinnan, som hade ständig jour, söndag, vardag, natt och dag. Jag tog ofta en titt in på ålderdomshemmet för att hälsa på Anna och de gamla.

”De gamla” var Anna i Gungsan, som delade rum med Hanna Tuss, de hade nordvästra rummet på nedre botten. De var båda änkor. Hanna och hennes man ”Tussen”, hade bott i det rummet tillsammans, tills han dog. Hanna lär ha klagat, när de flyttat dit (de hade tidigare bott på torpet Kulla) att ”här syns ju varken sol eller måne och Tussen har ingen spishäll att värma fötterna på”.

I samband med giftermålet med Ingemar, 1947, kom Birgit att flytta in i Marbäckes Västergård.

I sydöstra rummet bodde Otto och Ernst i Stibbarp. Otto var klen och sängliggande (1947). Ernst gick ibland omkring och sålde ”rakebla” som hette ”Sikago”. Min man Ingemar, tyckte Ernst borde göra bättre reklam för dem och ansa sin egen haka! Ernst var väl inte så kvick å huvudets vägnar, men fjälla hade han, Gulli, som bodde på ett hem i Korsberga. Man frågade honom varför Gulli bodde där och då svarade han:”Ho ä la lite bakom flötet, ho mä”. Otto gick tidigare ut på dags-verken. Det berättades att han skulle binda säd hos prästen i Prästgården (Gåseryd). Men tistlarna i säden stacks. Otto sa då:”Den som sår tist får skörda tist å han får binnan mä”, så gick han hem därifrån. Kanske var det det, som gjorde honom lite avog mot präster, annars var han kyrksam. Ibland kom ju prästen för att hälsa på Ålderdomshemmet. Otto låg i sängen när Anna kom till honom och sa: ”prästen vill hälsa på”. ”Skjut’en”skrek Otto. ”Nä men”sa Anna”det är den nye prästen” (Per Modin)”skut den mä”sa Otto!

Vad hette dom i efternamn? Jag vet inte, men man visste vem Hanna Tuss o. Anna i Gungsan var, eller Sven i Gärde och John i Eket, utan efternamn. Hanna kom nu och då ner till Västergården, där vi bodde och hälsade på.

Synd att jag inte hade en bandspelare de gångerna. Hon berättade en hel del om sitt liv. I Forserum träffade hon en fabriksarbetare, som ville gifta sig med henne, men inte ville hon ha en "fabrikare"! Vid en tåg- eller buss-resa en het sommardag satt hon och svettades i sin kappa. En vänlig herre tyckte hon kunde lyfta på kappan "men se de gjorde ja inte, man vet ju inte va de kunne blitt"! Tussen och Hanna bodde ju i Kulla, men jag var aldrig där och hälsade på.

Hanna berättade att hon vävt mattor och lagt på dem i rummet. "Sola sken in genom fönstrena på mia nya matter å de va så vackert", men jag undrar hur det gick med de fina mattorna fram på höstkanten, när potatisen skulle ner i "potategrava" under luckan i rummet och inte blev det väl bättre när "nassen" kom och ramlade ner i "potategrava" och ett elände att få upp den igen.

När hon skulle gå till Aneby för att handla, gick hon en genväg och klättrade över stättorna barfota, med "skorna i hanna", för dom skulle hon ta på när hon kom fram till Anebygatorna. Tussen hade varit gift tre gånger och när Hanna en gång skulle köpa en present till hans barnbarn slog hon på stort och köpte också en hatt till sig själv. "De va en dyrer dalahäst" tyckte Tussen, men hatten fick han inte se, den hade nog Hanna bara när hon var i Aneby.

Jag skulle skala middagspotatisen, och det var skönt väder, så jag satt på kökstrappan med jobbet. Då kom Hanna, och hon fick en stol att sitta på och började berätta om det som jag nämnt. Hon tittade på min potatisskalare: "En sån där bra potateskalare hade ja mä en gång men den tappa ja i köket i ett sörkahöl så den såg jag aldrig mer".

I ungdomen hade hon tjänat piga och skulle sköta mjölkningen ute i hagen på sommarn. Men det gick en liten "tjuraplutt bland kora å bråka mä dom när jag mjölka, då tog ja å mej strumpebannet å knöt fastén vid en hassla-buske". Detta upprepades dag efter dag, så till slut tog hon honom utan "strumpebannet" och ställden vid busken.

Det kom nya gäster till till Ålderdomshemmet: Grossman, Emil Gustafsson och en lång och ståtlig 90-åring, som kallades trädgårds-Kalle. Han var kvick och hjälpte Anna med veden. Dr Malmström besökte hemmet ibland och han frågade en gång hur trädgårds-Kalle mädde. "Ja dä ä la inte så bra för jag blir så anfadder när ja springer!

Jag återkommer till Hanna Tuss. Anna i Gungsan hade dött och man följde henne ner till Kyrkan. Lärarinnan Ruth Gustavsson, gick då bredvid Hanna som sa:”Jaha, nu har ho stängt döra om sig”!

Jag är glad åt det jag fick höra och se innan Hanna och de andra gamla ”stängde sina dörrar”.

Av Birgit Källner

*Akvarell över Ralången
av Bengt Nilsson*

Årskrönika 2011

Med årsmötet den 11 februari inleddes hembygdsföreningens programverksamhetsår 2011. Årsmöteskvällen inleddes med musik och sång, framfört av Lydia Lundström och Hilma Enell på flöjt och klarinett, men även uppbackat på piano med Maria Lundström.

Efter skön musik och sång fortsatte ”festen” med kaffe och en härlig tårtbuffé, vacker att skåda men ännu godare att äta! Förhandlingarna som sedan följde gick snabbt och styrelsen omvaldes enhälligt. Nyval gjordes av Camilla Tegkert som revisor, efter avgående Marianne Gustafsson, och med Johan Källner som ersättare. **Föreningsbladets 2:a årgång** hade årsprogrammet tryckt på sista sidan och var därmed fastställt, vilket även godkändes av årsmötet.

Den 11 mars var kvällen annonserad som ”**Våffelkväll**”, och goda våfflor fick vi njuta medan programmet i övrigt blev helt omkastat. Anebykvartetten hade planerat att göra sitt avslutningsframträdande på samma plats, där det hela en gång började för 25 år sedan. Nu satte ett sjukdomsfall stopp för detta, likaså var fallet för Ulrich Samuelsson som skulle visat fotodokumentation. Vi fick istället ett trevligt visprogram framfört av Margareta Fjordmark, ackompanjerad på pianot av Barbro Ferm, och en musikfrågestund, uppskattat av ett 30-tal besökare.

Valborgsmässofirandet i Marbäck är omtyckt! Det märks på den stora uppslutning av besökare som sker år efter år. Vädret höll på att ”ställa till det” i år, för det började regna en dryg timma före start. Medan vi satt i kyrkan och lyssnade till sång av Göran Johansson, dikt-läsning av Inger Källner, körsång av Prisma-kören, samt en andakt av Henrik Jonasson, så upphörde regnet och kvällen blev fin, men en aning kylig. Därför var det skönt att värma sig vid den stora vårbrasan, lyssnande till Bengt Claessons spirituella vårtal, och Prismakörens framförande av de traditionella vårsångerna. Innan dess hade många passat på att dricka gott kaffe med dopp inne i Hembygdsgården. Kvällen avslutades som vanligt med ett fyrverkeri och kanonsalut!

Sommarutflykten till Vrangsjö och Stockholmshemmet söndagen den 3 juli blev en mycket lyckad tillställning. Ett hundratal intresserade besökare hade mött upp framför stora entre'n på Vrangsjö, där Birgit von Malmborg tog emot tillsammans med delar av familjen, som bjöd oss på svalkande flädersaft.

Det var besökare som var intresserade av pensionatets historia, men även de som ville återse en gammal arbetsplats. Vid den avslutande rundvandringen inomhus,

fascinerades man av hur väl bevarad interiören var sedan pensionatets glansdagar.

Färden fortsatte sedan mot Stockholmshemmet, där Katrina och Kjell Kylefjord hälsade oss välkomna med att bjuda på gott eftermiddagskaffe och hembakat fikabröd. Kjell berättade sedan hur de "bott in sig" på gården, om hur de uppfattat sina företrädares liv och leverne. Kjell lär, men kunde ej svara på det intressanta spørsmålet om vad gården fått sitt namn ifrån.

Lars Källner tackar Birgit von Malmberg för gästfriheten på Vrangsjö gård, sommaren 2011. Foto: Bengt Nilsson.

Brasafteonen den 18 november fick vi så höra neby-kvartettens avslutnings-framträdande. Det var ett samarrangemang tillsammans med Trädgårdsföreningen som hade inbjudit Ingela Holmström, Österbymo, till att föreläsa om "Äpplets historia".

Vid hembygdsgdagen i Bälaryd den 21 augusti, medverkade en del medlemmar i arrangemanget, som gick i hembygdsrådets regi. Dessa hembygdsgdagar har nu gått "varvet runt", med besök i sex av kommunens hembygdsgföreningar. Om fortsättning kommer att ske i nuvarande omfattning får framtiden utvisa. Vid de två senaste årens hembygdsgdagar har antalet besökare minskat. Anledningen har säkert varit både väder och konkurrerande tillställningar.

Biodlarföreningen är numera fasta hyresgäster, och deras verksamhet gläder oss. En arbetslördag i våras och slätterdagen i augusti gjordes av ett antal medlemmar. Vi hade trevligt vid bägge tillfällena, men fler deltagare hade gärna fått dela vår arbetsglädje!

Våra byggnader har blivit rödfärgade och vitmålade under sommaren. Installeringen av braskaminen i vaktmästarbostaden har följts upp med en inspektion, vilken enligt föreningen att även montera en stålpipa invändigt i skorstenen (den var otät i aktuell pipa), nu är den åtgärdad och godkänd. Plåtarbeten på tak, både på huvudbyggnaden och lillstugan kvarstår av årets underhållsarbeten. Kostnaderna för underhåll av föreningens byggnader skulle vi ej klara av med egna medel. Men med bidrag av stiftelsen Marbäcks skogsallmänning klarar vi målet att bevara vår fina hembygdsgård till efterkommande generationer.

Marbäck i dec. 2011, Bengt Nilsson.

Marbäcks hembygdsförenings Program för 2012

Julfest den 13 januari

Musikunderhållning med Fredrik Starckenberg,
Solveig o. Gerhard Björkegren, julgröt med lite tilltugg!

Årsmöte den 24 februari

Filmvisning av Lennart Andersson: "40 dagar i Rapadalen, Sareks national-
park".

Trivselkväll den 23 mars

Arbetslördag den 21 april

Vårstämning i hembygdsparken samt förberedelser
inför Valborgsmässofirandet, föreningen bjuder på kaffe och tårta.

Valborgsmässofirande den 30 april

Traditionellt tillsammans med kyrkan.

Gårdsvandring - Herrestad den 1 juli

Vi får ta del av verksamheterna som fanns omkring gården förr i tiden.

Slätterdag den 11 augusti

Slätter i Hembygdsparken

Brasafton den 18 november

En trevlig kväll tillsammans med Trädgårdsföreningen.

Programaktiviteter kommer att utannonseras i lokalpressen.